

21 October 2017

ኣገዳስነት ምምስራት ደሞክራሲያዊ ምንቅስቃሴ

ሰላም ። ከመይ ኣለኹም ፣ እንደዕ ብደሓን መጻእኩም ። ውልቃዊ ውራያትኩም ገዲፍኩም ፣ ናብዚ እዋናዊ ኣኼባ ፖለቲካውን በርጌሳውን ማሕበራት፣ ዘ፣ ንምስታፍን ኣበርክቶኹም ንምውፋይን ፣ ካብ ዚተፈላልዩ ኩርናዓት ዓለም ብምምጻእኩም ፣ ብልቢ ኣመስግን ። ብኣጋጣሚ ናይዚ ሃገራዊ ምትእኽኻብ ዚ ብዛዕባ ኣገዳስነት ምምስራት ሰፊሕ ደሞክራሲያዊ ምንቅስቃሴ ኤርትራ ሕጽር ዚበለ መግለጺ ከቕርብ ድማ ከቢድ ሓላፍነት እስመዓኒ ።

ኩላትና ከም እንፈልጦ ፣ ምምስራት ናጻ ልዑላዊት ሃገረ ኤርትራ ፣ ብሓደ ወገን ፣ ፍረ ጻዕርን መስዋእትን ፣ በቲ ካልእ ድማ ፣ ዓቢ ታሪኻዊ ዓወት፣ መላእ ህዝቢ ኤርትራ ኢዩ ።

ንሕና ኤርትራውያን ከቢድ መስዋእቲ ከፊልና ሃገራዊ ናጽነት ኣምጺእና፤ ይኹንምበር ፣ ጻማ መስዋእትና ዚኹንና፤ ባህግና ንሰላም ፣ ፍትሒ ፣ ልምዓትን ራህዋን ዘማልእ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ክንተክል ኣይከኣልናን ። መሰል ርእሰ-ውሳኔ ከም ሃገር ፣ ብመንገዲ ረፈረንደም ፣ ድሕሪ ምርግጋጽ ፣ መሰል ርእሰ-ውሳኔ ከም ህዝቢ ፣ ብመንገዲ ናጻ ሃገራዊ ምርጫ ፣ ነዚ ምልካዊ ስርዓት ክንኣሊ ይኹን ነቲ እንደልዮ መንግስቲ ከንቕውም ኣይከኣልናን ።

እዚ ህሉው ኩነታት ሃገርና ውጽኢት ጥልመት ናይዚ ህሉው ስርዓት ንመሰረታዊ ዕላማታት ብረታዊ ቃልሲ ሃገራዊ ሓርነትን ክድዓት ሃረርታን ህዝቢ ኤርትራ ኢዩ ።

ሎሚ ኣብ ሃገርና ኤርትራ ፣ እቲ ውድዓዊ ኩነታት ንለውጢ ኣዝዩ በሲሉ ፣ እቲ ባዕላዊ ኩነታት'ውን እናበሰለ ይመጽእ ኣሎ ። ተመጣጣኒ ብሰለት ናይቲ ባዕላዊ ኩነታት ድማ ዕራርቦ ጸሓይ ዕምሪ ስልጣን ምልካዊ ስርዓት ከም ዘበሰር ዚሰሓት ኣይከኣልናን ።

ክንዲ ዚኹን ፣ እቶም ኣብ ቅድሚና ተገቲርም መልሲ ዚጽበዩ ዘለዉ ዓበይቲ ሕቶታት ፣ ‘መታካእታ ናይቲ ህልው ስርዓት እንታይ ይኹን’ ፣ ብኸመይ ከ ይትከል ፣ ኣብቲ መስርሕ ከ እንታይ ዓይነት ብድሆታት ከጋጥሙ ይኸእሉ ፣ ዚብሉ ኢዮም ። ነቶም ከጋጥሙ ዚኸእሉ ቀንዲ ብድሆታታ ካብ ሕጂ ምልላይ እቲ ቀዳማይ መበገሲ ናይቲ መሰረታዊ ፍታሕ ኢዩ ።

ዕዮ ገዛና ምስ እንሰርሕ ፣ ፖለቲካዊ ሰግግር ክሳብ ክንደይ ጽንኩርን ዚተሓላለኹን መስርሕ ምዃን ክንግንዘብ ንኸእል ። ኣሰጋጋሪ ፖለቲካዊ መስርሕ ፣ ሓደ ብሉይ ስርዓት ብካልእ ሓድሽ ስርዓት ዚትከኣሉ ፍሉይ መድረኽ ወይ ናይ ግዜ ገደብ ኢዩ ። እቲ ብሉይ ስርዓት ፣ ምስ ኩሉ ሕግታቱ ፣ ትካላቱን ኣክያይዳኡን ይእለ ፣ ኣብ ቦትኡ ሓድሽ ስርዓት ይትከል ።

ኣሰጋጋሪ ፖለቲካዊ መስርሕ ፣ እምበኣርከስ ፣ ኣብ ሓደ እዋን ፣ ለውጥን ቀጻልነትን ጠሚሩ ኢዩ ዚሓቀፍ ። ለውጢ ውልቀ-ምልካዊ ስርዓት ፣ ቀጻልነት ናጻ ልዑላዊት ሃገረ ኤርትራ ። ነቲ ሓድሽ ስርዓት ንምድልዳል ፣ ዚሰርሑ ትካላት መስሪትካ ምህናጽ ፣ ብዘተኣማምን መንገዲ ንምሕያሎም ድማ ፣ መዳለዊ ግዜ ወይ መሰጋገሪ መድረኽ ይሓትት ።

ፖለቲካዊ ሰግግር ፣ መብዛሕትኡ እዋን ፣ ካብ ሓደ ጨቋኒ ወይ ምልካዊ ስርዓት ናብ ሓደ ደሞክራሲያዊ ስርዓት ዘመሓልፍ መስርሕ ኢዩ ። ይኹንምበር ፣ መስርሕ ፖለቲካዊ ሰግግር ብትሕዝቶ ፣ ቅርጽን ውጽኢትን ኪፈላለ ከም ዚኸእል ምግንዛብ ፣ ብዓይኒ'ቲ ክንገብሮ ዝግባኣና

ዕቅድ ሰዎች ገዛ አዝዮ አገዳሲ ኢዩ። ስለምንታይ፣ ኣብ ከምዚ ናትና ክወገንት፣ ሰለስተ (3) ተኸእሎታት ወይ ሲናርዮታት ክንጽበ ስለ እንኸእል።

- (1) እቲ ሓድሽ ስርዓት መልክዑ ዚቐየረ መቐጸልታ ናይቲ ብሉይ ኩይኑ ኪመጽእ።
- (2) እቲ ሓድሽ ስርዓት ምስቲ ዘሎ ስርዓት ተመሳሳሊ፣ ወይ'ውን፣ ኣብኡ ኣየውድቐና'ምበር፣ ካብቲ ብሉይ ዚኸፍኦ ኪኸውን።
- (3) ዚሓሸ ስርዓት፣ ማለት፣ ኣብ ቅዋም ዚተመስረተ ግዝኣተ-ሕጊ፣ ንቡር ደሞክራሲያዊ መትከላት፣ መባእዳዊ መሰል ዜጋታትን መሰረታዊ ሰብኣዊ መሰላትን ዘኸብር ስርዓት ኪመጽእ።

ኣብ ኤርትራ፣ ለውጥን ደሞክራሲያዊ ስግግርን ንምምጻእ ኣብ ዚካየድ ህዝባዊ ቃልሲ፣ ሓያሎ ዘቤታውን ጀኦፖለቲካውን ብድሆታት ከጋጥሙ ከም ዚኸእሉ ከነስተውዕልን፣ ብኣድማዕነት ንምምካቶም ክንዕጠቕን ይግባእ።

እቶም ቀንዲ ዘቤታዊ ብድሆታት ካብቲ ባህርይ ናይቲ ስርዓት ዚምንጩ ኢዮም።

እዚ ህሉው ስርዓት፣ ፍጹም ስልጣን ዚበሓተ ውልቀ-ምልካዊ፣ ብግቡእ ዚሰርሑ መንግስታዊ መሓውር ይኹን ትካላት ዘይብሉ፣ ብዚተፈላለዩ ኣገባባት፣ ዚተፈላለዩ ምስምሳት እናመሃዘ፣ ገንዘብን ንብረትን ህዝቢ ዚዘምትን ዘባኸንን፣ ሕሉፍ መዝማዚ ስርዓት ኢዩ።

መሰረታዊ ጠለባት ህዝቢ ዘየማልእ፣ ኣብዚ ዘለናዮ መበል 21 ዘመን፣ ዘሕፍር ናይ ኩፖን ቊጠባ ዘመሓድር፣ ብክቱር ብልሽውና ዚልለ ዝሩግ ስርዓት ኢዩ።

ንኹሉ ባህርያዊ፣ ቊጠባዊ፣ ማሕበራውን ባህላውን ጸጋታት ሃገር ገቢቱ፣ ኩነ ኢሉ ድኽነት ሃገርን ሓሳረ-መከራ ህዝብን ዘዕመቑን ዘስፋፍሑን ሓሳድ ስርዓት ኢዩ።

መሰረታዊ ደሞክራሲያዊ፣ በርጌሳውን ሰብኣውን መሰላት ህዝቢ ረገጹ፣ ህድግለን ዘይብሉ ኣረሜናዊ ሓይሊ እናኣዘውተረ፣ ብምሒር ብድዕ ዚገዝእ ስርዓት ኢዩ።

ብዘይካ እዞም ዘቤታዊ ብድሆታታ እዚኦም፣ ጀኦፖለቲካዊ ብድሆታት'ውን ኣለዉና።

ዘባና፣ ዘባ ቀርኒ ኣፍሪቃን ጋብላ ቀይሕ ባሕርን፣ ኣገዳሲ ስትራተጅያዊ ኣቀማምጣ ዘለዎ፣ ብኣጠቓላሊ፣ እተን ኣቕዎምቲ ሃገራት፣ ንነዊሕ እዋን፣ ኣብ ቀጻሊ ዘቤታዊ ቅልውላውን ሓድሕዳዊ ባእስን ዚጠሓላ፣ ህዝብታቱ ብሓፈሻዊ ድሕረትን ዘስካሕክሕ ድኽነትን ዚላቐዩ፣ ብኩናት፣ ህውከትን ዘይርግኣትን ዚልለ ዘባ ኢዩ።

እምበኣርከስ፣ እቲ ዚዓበዩ እዋናዊ ዕማም ፕሮ-ደሞክራሲያዊ ሓይልታት ኤርትራ፣ ኣብ ክሊ እዞም ዘቤታውን ጀኦፖለቲካውን ብድሆታት እዚኣቶም፣ ነቲ ብሉይ ስርዓት፣ ርግኣት ሃገረ ኤርትራ ብዘውሕስ መንገዲ ብምእላይ፣ ደሞክራሲያዊ ስግግር ምርግጋጽ ኢዩ። ብመሰረቱ፣ ባህርይ ዚኹን ሃጻፍ ስለዘየፍቅድ፣ ኣብቲ መሰጋገሪ መድረኽ ከጋጥም ንዚኸእል ስግኣት ፖለቲካዊ ሃጻፍ ንምእላይ፣ ዕዮ ገዛና ብዓቢ ጥንቃቄን ውሕልነትን ክንፍጽም ይግባእ።

ለውጥን ስሩዕ ስግግር ናብ ደሞክራሲያዊ ምሕደራን ንምምጻእ፣ ብቐዳምነት ነዞም ዚስዕቡ ወሰንቲ ረቛሒታት ንምውሓስ ክንሰርሕ ይግባእ።

- (1) ቀጻልነት ናጻ ልዑላዊት ሃገረ ኤርትራ፤

(2) ውሕስነት ድሕነት፡ ርግኣትን ጸጥታን ሃገረ ኤርትራ፤

(3) ዳግሙ-ቅየሳ ቅርጽን ትሕዝቶን መሰጋገሪ መንግስቲ ኤርትራ፤

(4) ምምሕዳር መሰጋገሪ ፍትሒ፡ ግዳያት በደል ንምኽሓስን ሃገራዊ ዕርቂ ንምስፋንን፤

(5) ደሞክራሲያዊ ውክልና ዚሓዘሉ፤ ንመላእ ህዝቢ ኤርትራ፡ ብኹሉ መዳያት ብዙሕነቱ፡ ብዘይ ዚኹነ ሌላን ጉሌላን፡ ዘላትፉ፤ ብግቡእ ዚሰርሑ ትካላት ፖለቲካውን ቊጠባውን ምሕደራ ምቛምን ምሕያልን።

ኣብ ሃገርና ነዘም ወሰንቲ ረጃቢታት ዕዉት መስርሕ ለውጥን ስግግርን እዚኣቶም ኣብ ምምላእ ግቡእ ኣበርክቶ ንምግባር፤ ፕሮ-ደሞክራሲያዊ ሓይልታት ኤርትራዊ ዳያስፖራ፡ ብፍላይ፡ ካብ ኣብ ናይ ትማሊ ፋይዳ-ኣልቦ ምስትንታን ኩነ ካብቲ ኣሉታዊ ፖለቲካ ናይ ህልኽን ቅርሕንትን ተገላጊሉ፡-

(1) ብመንገዲ ኣሳታፊ ልዝብ ሓባራዊ ራእይን ናይ ሓባር ስራሕን ንምኹስኳስ፤

(2) ደሞክራሲያዊ ለውጢ ብኤርትራዊ ዋንነት ንምድራኽ፤

(3) ኣብ ውሽጢ ሃገር ንዘሎ ተቓውሞ ንምሕያል፤

(4) መስርሕ ለውጢ፡ ደሞክራሲያዊ ስግግር፡ ህንጻት ሃገር፡ ዳግሙ-ቅየሳ መንግስቲ ንምዕዋት ተሳትፎ ንምዕዛዝ፤

ሃገራዊ ሕልናን ጽንዖትን ተዓጢቑ ኪሰርሕ ይግባእ።

እምበኣርከስ፡ እዚ ኣገዳሲ ኣኼባ ቦርድ፡ ፖለቲካውን በርጌላውን ማሕበራት'ዚ፡ ንውልቀ-ምልካዊ ስርዓት ህግደፍ ብደሞክራሲያዊ ስርዓት ንምትካእ ዚሰርሕ ሰፊሕ ሃገራዊ ደሞክራሲያዊ ምንቅስቃስ ምምስራት፡ እቲ ቀንዲ እዋናዊ ዕማሙ ገይሩ ኪወስድ ይግባእ። እዚ ደሞክራሲያዊ ምንቅስቃስ'ዚ ሸቶኡ መታን ኪወቅዕ፡ ብውሓዱ፡ ኣብዘም ዚስዕቡ መሰረታውያን መትከላትን ቀንዲ ክብርታትን ኪምርኩስ ኣድላዩ ይኸውን።

ኤርትራ፡ ምስ ኹሉ ረጃቢታት ብዙሕነታ፡ ናይ ሓባር ሃገር ናይ ኹሉ ኤርትራዊ፡ ስለዚኹነት፡-

(1) ነፍሲ ወከፍ ዜጋ ብማዕረ መሰል፡ ማዕረ ግዴታ፡ ማዕረ ዕድል ዚነብረላ ናይ ጽባሕ ሃገረ ኤርትራ ምርግጋጽ፤

(2) ቅዋማዊ መንግስቲ ምትካል። ቅዋም ሰረት ግዝኣተ-ሕጊ፤ ውሕስነት መሰረታዊ መሰላት፤ ማዕከን ልዑላውነት ህዝቢ፤ ምንጪ ኹሉ ሕጋዊ ስልጣን ኢዩ።

(3) ኣሳታፊ፡ ንመላእ ህዝቢ ኤርትራ ዚውክል፤ ብናጻ ድሌት ህዝቢ ዚቐውምን ዚፈርስን፤ ንመሰላት ደቀንስትዮን ውሑዳትን ፍሉይ ውሕስነት ዘረጋግጽ፤ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ምቛም።

(4) ህዝቢ መዓልታዊ መነባብሮኡ ብድሌቱ ንምስራዕን፤ ንፖለቲካዊ፡ ቊጠባዊ፡ ማሕበራውን ባህላውን ህይወቱ ኣብ ዘገድሱ ውሳኔታት ድምጹ ንምስማዕን ዘኽእል፤ ዘይምእኩል ስርዓተ ምምሕዳር ምትእትታው።

(5) ቅልጡፍ ቊጠባዊ ልምዓት ዚድርኽ ማክሮ-ቊጠባዊ ፖሊሲ ቐይስካ ብምትግባር፤ መነባብሮ ህዝቢ ምምሕያሽን ራህዋ ምስፋንን፤

(6) ልዑላውነትን መሬታዊ ምሉእነትን ሃገረ ኤርትራ ዘረጋግጽ፣ ናብ ሓድሽ ዞባዊ ዝምድናታት ናይ ፖለቲካዊ ምትሕግጋዝን ቊጠባዊ ውህደትን ዘተኩረ፣ ሰላማዊ ሓባራ-ምንባርን ጽቡቕ ጉርብትናን ምኽራብኳ።

ኣብ መወዳእታ፡ ብሓንቲ ሕጥቦ (ስታንዛ) ካብ ደርፊ ናይ ክልተ ህቡባት ፕሮ-ደሞክራሲ ኤርትራውያን ስነ-ጥበባውያን፡ ኣብራር ዑስማንን ፍጹም በራኽን፡ ክድምድም ቦትኡ እመስለኒ።

ፈትሊ ፍሒስካ ገመድ
ፍቕሪ ረሪኻ ስኒት
ተስፋ ስኒቕካ ጽንግት
ይብጻሕ'ዩ ትምኒት፡ ይብጻሕ!

ጽን ኢልኩም ስለዝሰማዕኩምኒ ብልቢ አመስግን።

ዘልኣለማዊ ዝኽርን ሓበንን ንሰማእታትና!